

Sándor Iván

A forgatókönyv

Sötétedett, amikor Pauló a kertkapuhoz kísért. Átnyújtott egy dossziét. Hazaérve láttam, hogy a *A forgatókönyv* első része.

Nem a tenger veri vissza az ég színét. Az égbolt tükrözi a fekete hullámokat. A tenger felett a horizonton megjelenő nap az alkony színeiben ég. A hullámokból lovas léptet ki. Bronzpajzs, bronzdárda, bronzsisak. A forró szél nem enyhül.

A lovas fekete ménjén vágta be kezd.

Az éliszi Piza királyának, Oinomaosznak a lánya, Hippodameia hálótermének ablakához lép: az örökös, elviselhetetlen alkonyi reggel, az őrég örökösen ismétlődő felsorakozása a várudvaron, a lovasok örökös érkezése, a mindennapos verseny, hogy a kérőt, ha győztes, férjemül fogadjam, apám győzelmei után a vesztes levágott fejének kifüggesztése a várfalra.

Tizenhárom koponyát éget kora reggel az alkonyszínben tűző nap.

És ennek nem lesz vége, amíg apámat le nem győzi valamelyik kérőm.

Lecsúsztatja hálóköntösét. Testét csak a derékig érő szőke haja takarja. A melle nagy és nyugtalan. Verejtékcspepek gyöngyöznek a hátán, a hasán, a combján.

Három szolgáló lép be. Az első kezitükröt tart eléje. A második bronztálcán festékeket. A harmadik tollakkal legyezi.

Hippodameia jobb keze két ujjával végigsimítja a száját, az orrát, lehuny szemét. Ugyanígy a szolgálók száját, orrát, szemét.

Feketével lehuny szempárt fest a homlokára.

A szolgálók ismerik feladataikat, lehunyják szemüket. Hippodameia akkor parancsolta ezt meg nekik, amikor egy reggel meglátta tekintetükben a részvétet és a félelmet.

Mit vehettek észre az örökös mosolya mögött?

Minden reggel a homlokára festi a lehuny szempárt. Éjszaka a veríték lemossa a festéket. Álmában látja az arcát. Mintha egymásra rétegeződne a valóságos, a nyitott és a festett, a lehuny szem. Azt álmodja, hogy nem különbözik az arca a részvétet és a félelmet eltitkolni próbáló szolgálókéétől, ilyenkor megnyugodva alszik tovább.

* Részlet *Az argoliszi-öböl* című regényből

Oinomaosz minden kocsiverseny után maga vágja le egyetlen csapással a vesztes fejét. Az újabb kéroket elvezetik a kifüggesztett koponyák sora előtt.

Hippodameia tudja, apja mindenkori győzelmének feltétele az, hogy bizalmasa, kocsihajtója, Mürtilosz meglazítja a versenytárs kocsijának kerekét tartó csapszeget.

Az udvaron felsorakozik az órség. Tíz sorban tíz-tíz harcos. Vassisakok, vas-pajzsok, vasdárdák. A várfalon megszólalnak a dobok. Hippodameia mindig dobpergést hall. Álmában is. Szeretne dallamot találni a hangzásban, de csak a tenger örökös morajlásához hasonlóan hallja a nem szűnő dobpergést.

A király, amiként minden reggel, belép a szobájába. Az egyik szolgáló fehér fátylat borít Hippodameia meztelen testére, mindhárman kihátrálnak.

Oinomaosz nézi a lányát: anyád ugyanilyen szép volt.

Hippodameia lefekszik a vörösbársony huzatú kerevetre. Egyik lábát feljebb húzza. A fátylat lecsúsztatja felsőtestéről.

Egyik kéronek se te kellesz, mondja a király, a hatalom kell nekik. Tudod, hogy a várost csak én tudom megvédeni, tudod, hogy ezt mindenki tudja, nincs hát senki, önmagam számára sem újabb felfedeznivalóm.

Hippodameia nyugtalan melle megfeszül. Arra gondol, hogy apja nem ismeri a város hangulatát, nem ismeri önmagát sem, azzal, amit kinyilvánít, titkolni akarja, hogy ezt ő maga is tudja. Hippodameia bizonyosnak tartja, hogy apjának vannak olyan ismeretei, amelyeket nem fed fel előtte, és apjának arról is van tudomása, hogy bizalmas fogathajtója, Mürtilosz éjszakánként felkeresi őt.

Oinomaosz palotatermének erkélyén fogadja a parancsnokok jelentését. Sorban járulnak eléje. Meghajlással veszik tudomásul utasításait. A nap erősen tűz, bár nem látható az ónszínű felhők mögött. A bástyákon folyamatos a dobpergés. A király köpenye élénksárga, a bélése fekete. Szeretne a parancsadáson túl szót váltani valakivel. Nem tudja, miről, de vágyódik arra, amiről tudja, hogy nem valósulhat meg.

Mürtilosz, a kocsihajtó nem visel vértet, nincs pallosa, hatalmasabb, mint bármelyik parancsnok. Beléptekor az őrt álló katonák a király intése nélkül is távoznak.

Oinomaosz előrehajol a trónszékben, fürkészi Mürtilosz tekintetét. Vajon eltagad-e valamit, amikor majd megszólal. A kocsihajtó ismeri ezt a tekintetét. Ismeri ura bármilyen tekintetét, azt is, amelyikből kiolvassa, tudomása van róla, hogy az elmúlt éjszakát is a lányánál töltötte. Mürtilosz tudja, hogy a király addig nem veteti a fejét, amíg a kocsiját jól készíti fel és a megfelelő időben lazítja ki a versenyzők kocsijának kerekén a csapszegeket. Nem egyszerű a feladat, óvatosságot kíván, percnyi pontossággal kell végezni a mindennapos munkát.

Pelopsznak nevezi magát, jelenti Mürtilosz.

Mit tudsz róla?

Az apja elbizakodottságában, amiért erőben, szépségben riválisának látta, megakarta ölni. Túlélte a merényletet. Még erősebb, még szebb lett, mint annak előtte.

A király int, soha nem kíván mások diadaláról hallani.

Mindegyik erősebb és szebb akart lenni, de a koponyáik egyformák a várfalon.

Erosebb és szebb mindegyiknél, ismétli Mürtilosz.

Talán a lányomnak is ő kellene inkább éjszakára?

Talán...

Kettőt vagy hármat küldesz eléje?

Kettő elég lesz, királyom.

Kiválasztottad őket?

Megtörtént.

Oinomaosz emlékszik Pelopszra. Járt már itt küldöttség tagjaként az udvarában. Arról tárgyaltak, hogy közösen szállnak szembe a támadó ellenséggel. Pelopsz a küldöttség parancsnoka mellett állt. Szótlanul nézte Hippodameiát. Oinomaosz látta, hogy a lánya nem veszi le a tekintetét Pelopszról. Még soha nem látta ilyen szépnek a lányát. A fiút is szépnek látta. Magasabbnak önmagánál, fekete fűrjeit göndörebnek, tartását kevélyebbnek. A búcsúnál minden szokást felrúgva Hippodameiához lépett, jobb keze hüvelyk- és középső ujjával végigsimította a szemét, orrát, száját. Azon az éjszakán küldte be először a király Mürtiloszt a lányához.

(Instrukció az operatőrnek és a színészeknek: minden, ami történik, egyszerű és természetes. Fontosak a színek, a fekete, a feketébe keveredő szürke, a sárgák változatai, narancs, citrom, sárgászörös, a vár terrakotta színe. Csak Hippodameia fátyla és öccsének, a király kisfiának, Pitheusznek a köpenye fehér.)

A lovas maga mögött hagyja a tengert.

A nap elveszíti az időt.

A szürke felhők takarásában megállapíthatatlan, hogy felfelé kapaszkodik-e vagy eltűnik.

Sziklafal mentén kanyarog a hegyi út. Kőtömb gurul le a csúcsról. Sárga porfelhő borítja el a két harcost is, akik dőfésre emelt dárdával eltorlaszolják az utat.

Pelopsz leszáll fekete ménjéről.

Mindhárman tudják, hogy kötelességüket teljesítik. Ez hasonlóvá teszi a tekintetüket. A két támadó arcvonásai abban a folyamatosságban merevednek meg, ami közben az élet távozik belőlük. Pelopsz átlép a halotton, a még élő torkának szegezi a dárdáját.

Bocsáss meg, mondja a földön fekvő katona.

A feladatodat teljesítetted, mondja Pelopsz.

Döfj...

Menekülj...

Szégyenteljes halál várna rám, ha így térnék vissza. Döfj... az meg a te feladatod.

Pelopsz lova pofájához szorítva fejét nyugtatja a vérszagtól rémült állatot. Átléptet a holttesteken. Hosszú még az út Píza váráig.

A három szolgáló belép Hippodameia hálótermébe. Éjszaka. Ezüsthéj. Az arcukon mintha ezüstös álarc volna, csak a szemüket hagyja szabadon. Az első a tükröt tartja. A második átveszi Hippodameia bíborköntösét. A harmadik átnyújtja az éjszakai gyolcsinget.

Mürtilosz lép be. A szolgálók nem várják be úrnőjük intését, kihátrálnak. Mürtilosz átveszi az utoljára távozótól a bíborköntöst, a kerevetre teríti. Hippodameia lecsúztatja magáról a gyolcsot, a kerevetre fekszik. Minden moz-

dulat szorgos és begyakorolt. Mindketten tudják, hogy ami történik, megengedhetetlen, mégis engedélyezett, tudják, hogy nem ketten vannak, s a harmadik, aki nincs jelen, dönt afelett, ami végbemegy. Ezt megbonthatatlan rendnek tekintik. Mürtilosz szolgálatait jutalmát készül élvezni, Hippodameia az így elnyert unaloműző lehetőséget. Ismerik munkaszámait, a szakértelem nem jár együtt az egyhangúsággal. Mürtilosz a karcsú bokánál kezdi a test megmunkálását, tenyere lassan kúszik a combig, a kerevet mellett térdelve szájába veszi a mellbimbókat, egyik kezével Hippodameia combjai közé nyúl, a másikkal a feneké alá, mint a jó szerszámkészítő várja, hogy a lány nyelve mikor fogadja be a nyelvét, a szívás erősödésével vezeti be két ujját a szeméremnyílásba, Hippodameia egyik kezével párnát szorít az arcára, hogy a hörgését elfojtsa, a másik kezével a térdelő ágyékához nyúl, mozdulataikat összehangolják, mint egy kancát, gondolja Mürtilosz, s Hippodameia ismert parancsára ki is mondja, mint a mének, lihegi válaszul a királynő.

Megölettétek? kérdezi Hippodameia, amikor a férfi már mellette fekszik.

Közeledik.

Nem esett baja?

Közeledik.

A mellére húzza a férfi fejét, a fülébe súg.

Mürtilosz felemelkedik.

De hiszen az apád.

Te ülhetsz a trónjára, ha meszik...

De hiszen az apád.

Hippodameia kezét a férfi nyugtalan nemi szervére helyezi.

Nem bizonyos...

A várfalon megszólalnak a dobok. A dobosok mellvédője, sisakborítója juhbőrből készült. Pelopsz belovagol a várudvarra. Fuvolaszó. A hangszer megszólaltatója láthatatlan, a zene elnyomja a dobpergést. Mintha nagyon messziről, a felhőkön is túlról hallatszana. Pelopsz lova a rájuk meredő, a naptól feketére égett koponyák látványától felágaskodik. Két szolga futva közeledik, elvezetnék a lovat, de Pelopsz egy intéssel visszaküldi őket, kantárszáron vezeti az állatot a trónszék elé, dárdáját a király előtt a földre dőfi, pajzsát, pallosát melléfekteti, sisakrostélyát felnyitja.

Szebb, mint a többi volt, gondolja a király. Kék a szeme, fekete és göndör a haja, ívelt, vastag az ajka. Magasabb a korábbiaknál. A karizmai is erősebbek, két harcosával könnyűszerrel végzett.

A trónszék egyik oldalán Hippodameia foglal helyet, a másikon tízéves fia, örököse a trónon. Pitheusz karcsú, sötét haja a vállára omlik, tekintete szelíd, figyelni apját, örökösen utasításra vár.

A leányomért kívánsz versenyezni?

Érte és királyságodért, döntésed szerint.

Hippodameia felemelkedik. Meghajol apja előtt. Meghajol Pelopsz előtt. Meddig ismétlődik minden, gondolja. Az őrseg felsorakozik Pelopsz mögött. Tíz-tíz harcos, a szokásos tíz sorban. Dárdájuk előremered. Pelopsz lovára ül, elindul a falanx előtt kijelölt szálláshelyére. A dárdások kísérik.

Oinomaosz fiához hajol, súg neki, Pitheusz szolgálatkészen felugrik, meghajol.

Hippodameia szeretné tudni, miért vet rá öccse szomorú pillantást. Mindig úgy érezte, Pitheusz követi őt. Nem jár utánam, mégis mintha tudna még az érzéseimről is, gondolja. Mintha Pitheusz megőrizte volna a tudást, amit Hippodameia emlékezetnek nevez. Öcsém rendelkezik azzal, ami belőlem hiányzik. Miért szomorú most? Miért az együttérző pillantás? Mit súghatott neki a király?

Pitheusz elsiet. Fehér köntöse lebeg a szélben. Elérkezik a sziklafalba vajt műhelycsarnokhoz.

Fuvoláját már akkor a tokjába zárta, amikor lejött a bástyáról. Minden kérő érkezésekor a dobok pergése közben ő szólaltatja meg a fuvolát. Más dallamot fúj a kérő üdvözlésekor, mást, amikor apja a verseny mindenkori győzteseként levágja a vesztes fejét.

Nemcsak azért dolgozik a műhelyben, ahol a kovácsolást, kerékgyártást, hálószővést, szerszámkészítést tanulja, mert apja azzal bízta meg, hogy minden szakmát kitanuljon és közben figyelje Mürtiloszt, hogy a versenyek előtt a parancsa szerint időben lazítja-e meg a vesztesre ítélt versenyző kocsikerekeit a csapszegeket. A hangokat szereti. Az üllőre csapó kalapács, a fát hasító fejsze, a felcsapó lángnyelvek, a mesterek kiáltásainak egymásba vegyülő zenéjét.

Kézbe veszi az egyik nagykalapácsot. Erősek a karizmai. Úgy helyezkedik el, hogy apja parancsára ne veszítse szem elől Mürtilosz mozdulatait.

Mürtilosz szemüvegben dolgozik. A részlegvezetők is. Pitheuszt, amikor először érkezett a műhelybe, meglepte, hogy a mesterek inkább hasonlítanak papokhoz, énekmondókhöz, hírnökökhöz, mint kovácsokhoz, kerékgyártókhöz, asztalosokhoz. Legtöbbjükön ugyancsak szemüveg. Arcvonásaik nemes metszésűek. Ujjaik vékonyak és hosszúak.

Ma új feladatot kapsz, hajol hozzá Mürtilosz, királyunk büszke lesz rá, hogy gyarapítod az ismereteidet. Kézen fogja, a műhely távoli sarkába vezeti. Pitheusz úgy érzi, közösek a titkaik, ő is, Mürtilosz is apja parancsait követi, és Mürtilosz mintha tudatában volna annak is, aminek apja parancsai közül csak ő lehetne tudatában.

A műhely távoli sarkából nem látható a versenyzők szekereit felkészítő tevékenysége.

Pitheusz, miközben új beosztása szerint az új részlegvezető kezébe adja a vasfogókat, próbálja szemmel tartani a versenyszekerek körül szorgoskodókat. Látja, hogy új kerekeket illesztenek, új tartócsapszegeket kovácsolnak, díszes lószerszámokat készítenek elő.

Kivontatják a várudvarra a két szekeret. Befogják a király lovait az egyikbe, a másikba Pelopsz paripája mellé az általa kiválasztott fekete mént.

Pitheusz leteszi a vasfogót, kioson a műhelyből.

A szekereket a vízpart közelébe vezetik a hajtók. Rövidesen átadják a kantárokat a királynak és Pelopsznak. Pitheusz látja, hogy Mürtilosz a szokásos helyén kíséri a felvonulást, látja, hogy szokásosan, abban a pillanatban, amikor az egyik bástya takarásába kerül a verseny követésére felsorakozott nézősereg elől, lehajol, látja, hogy a szokásos mozdulattal lazít az egyik kerék csapszegén. Látja, hogy nem a versenyző, hanem a király szekérének csapszegét lazítja meg.

Mintha soha nem volna szünet a dobpergésben. A király kilovagol. Pelopsz kilovagol. Hippodameia kilovagol. Rövid vágásban elérik a versenypályát.

Pitheusz rohan. Félmeztelenül dolgozott a kovácműhelyben. Hosszú fekete haja a vállát veri futás közben.

A versenyzők elfoglalják a helyüket. A király szokás szerint egymaga hajt. A versenyző mellett szokás szerint Hippodameia. Mindkettőn bronzszínű álarc, csak a szemrés és az arc alsó része szabad.

A királyt meglepi, hogy Hippodameia öltözéke teljesen hasonlatos Pelopszéhoz. Combíg érő csizma. Bőrnadrág, bőrmellény, bronzcsatok. Talán az álarc teszi, gondolja, mert nem is tudja megkülönböztetni őket.

A lovak kiugranak. A kantárok megfeszülnek.

Pitheusz már nem éri el apját. Próbál a szekere után rohanni. Lemarad. Egy szikláról követi a tengerparti vágat. Látja, amint a király ostorához nyúl. Látja, amint a kerék kipörög. Látja a lovak elszabadulását. Rángatják az oldalára bukó szekeret. A kantár a király nyaka köré fonódik, a paripák vonszolják a tenger felé.

A másik szekér közeledik a várkapuhoz. Pelopsz és Hippodameia nem pillant hátra.

Pitheusz rohan. Szobájában a fuvoláját keresi. Nem találja. A hátsó lépcsősoron megy fel a várfalra. A titkos hírvivők előtt ismert rejtekajtón jut ki. Az égbolt sötét. A sziklás lejtőn köpenyébe belekap a nem szűnő forró szél.

Várkapu. Sziklás vidék. Mintha minden megegyezne a korábbi várral és környékével. Az ég is sötét. A szél itt is sárga port kavar. A várkapu mögött Thébai. Oszlopcsarnokok, templomok.

A várudvaron hatalmas termetű férfi. Az arca nem látható. Az őrség parancsnoka dárdával tiszteleg előtte.

Mi volt az utolsó szava?

Visszatér és elfoglalja a nemzetségétől neki járó trónt, ezt mondta, királyom.

Soha nem térhet vissza! Induljatok!

A kapu feltárul. Huszonöt lovas vágat ki.

Fekete lován igyekszik Laiosz a tenger felé. Néha hátrapillant. Felfedezi üldözőit. Vágat. Csak ágyékkötője van. Hosszú szőke haja lobog. Tizenöt év körüli. Az üldözők lemaradnak, de egy kiválik közülük, a sziklák között mellékútra tér, a fiú elé kerül, bevárja, leszáll a lováról.

A fiú is leszáll a lováról.

A végórád jött el, Laiosz.

A te végórád jött el, parancsnok.

A két pallos magasba emelkedik. Lesújtanak. Laiosz tízszer szúr a földön heverő testbe.

A tenger fekete. Laiosz a vízpartra ér. A ló vánszorog. Egyik lába eltörött. Nem bír tovább menni. Laiosz lemészárolja. Halad tovább. A pallosáról nem törölte le a vért.

Mürtilosz elindul Hippodameia hálótermébe. A három szolgáló meghajol előtte.

Hippodameia eléje siet, köszönti: üdvözlét a királynak. Ledobja fátylát. Meztelen.

Mürtilosz megszabadul vértjétől.

A Thébaiból elűzött királyfi közeledik, mondja. Pallosát az állatbőrre helyezi. Háttal áll.

Hippodameia óvatos mozdulattal emeli a pallost. Tízszer szúr.

Besietnek a szolgálói. Kivonszolják és állatbőrbe tekerik a hullát.

Pitheusz menekül. Felér egy magaslatra. Sziklás lejtő. A távolban örvénylő mozgás. A fiú lefelé halad. Az örvénylés: alakját változtató nyáj. Öreg pásztor tereli az állatokat. Metszett arcvonások. Szemüveg. Az állatok szerteszét rohanak, ha egy mélyedésben vízre lelnek, egymást marva lefetyelik.

Pitheusz eléri a pásztort. Érdeklődéssel nézik egymást. A pásztor hívja. Megpihennek egy sziklánál. A pásztor játszani kezd a fuvoláján. Az állatok köréjük gyűlnek.

Együtt terelik tovább a nyáját.

Este. A pásztor megfelel az ételét Pitheusszal.

Régen tereled a nyáját?

Régen.

Honnan jössz...

Soká tartana, amíg elmondanám.

De emlékszel rá?

Emlékszem.

Pitheusz elkéri a fuvolát. Játsszik.

A vár bástyáin a változatlan dobpergés.

A falnál árok. Három katona három asszonytetet hurcol. A három szolgáló testét az árokba hajtják. Hippodameia vetkőzik a hálótermében. Tapsol. A bejáratot egy óriás őrzi. A tapsra összehúzza a bíborfüggönyöket.

A pásztor és Pitheusz terelik a nyáját.

Laiosz mintha a felhőgomolygásból lépett volna elő, közeledik. Az első állatot hatalmas pallosütéssel leteríti. Fal a véres húsból. A pásztor és Pitheusz várakoznak. Laiosz jóllakik, az állathullát nyakába akasztja, szívélyesen int feléjük.

Pelopsz elfoglalja a várudvar nyitott csarnokában Oinomaosz trónszékét. Hippodameia díszes öltözékben ül a másik trónszékbe.

A dobok peregnek.

Az őrség falanxa felsorakozik. A parancsnok a soron következő királyá elé lép.

Labdakosz fia, Laiosz megérkezett, jelenti. Thébai új uralkodója elüldözte, habár ő a nemzedék szerinti trónörökös. Befogadást kér.

Laiosz belép a várkapun. Nyakában a bárányhulla.

Elhalad a tizenhárom koponya sorfalában. A trónszék előtt a földre helyezi az állattestet. Meghajol.

Más ajándékot nem tudtam hozni, királyom. Menekülnöm kellett.

Miért?

Ez a rend.

Hippodameia kedvtelve figyeli a fiút.

Pelopsz int. A dobok elhallgatnak. A falanx elvonul a trónszék előtt. Pelopsz feláll, kézen fogja Laioszt, a harmadik megüresedett trónszékhez vezeti.

Igazságot fogunk az üldözöttek szolgálatni. Fiunkká fogadunk.

A forró szél meglebbenti Hippodameia hálótermének bíborfüggönyét. Hatalmas új kerevet. Pelopsz belép, a behemót ajtónálló összehúzza a függönyöket.

A királynőn csak áttetsző fehér fátyol. Egymás mellé ülnek a kerevetre. Összekulcsolódnak az ujjaik.

Tudnod kell, mit érzek irántad, mondja Pelopsz.

Tudom. Érzem.

Tudom, hogy tudod, tudom, hogy érzed. Tudom, hogy mégsem.

Hosszan csókolja.

Tudnod kell, hogy van egy fiam, mondja Pelopsz. Azt kívánom, hogy ő legyen az utódom.

Hippodameia fürkészi a férfi arcát.

És ha nekünk lesz fiunk?

Az utódomat nem terheli vétek, semmi sem, az sem, akivé lettem. Azt a magamat akarom ráhagyni, aki voltam.

És a mi gyermekünk?

Ő már nem lehet vétek nélküli.

Én tettelek királlyá.

Tudom. Mürtilosz a verseny után rögtön jelentkezett nálam a jutalomért. Azt is tudom, kivel hált éjszakánként. Nem akarok innen utódot.

A dobok peregnek. A várudvaron az őrség szokásos vonulása.

Khrüszipposztot, Pelopsz fiát Hippodameia elé vezetik. Tíz év körüli. Hasonlít Pelopszra.

Nem lesz magányos. Szabad leszel, azt teheted, amit érzel, simítja meg a fejét Hippodameia.

Bevezetik Laioszt is. Hippodameia egymás mellé állítja őket.

Mindketten a király gyermekei vagytok. Szeressétek egymást.

A fogadottja vagyok, mondja Laiosz.

Apám fia vagyok, mondja Khrüszipposzt.

Legyetek játszótársak.

A fiúk kézen fogva indulnak el. Visszanéznek. Hippodameia mosolyával int. Visszaintenek.

Pitheusz az öreg pásztor botjával tereli a nyáját. Megpihen egy sziklánál. A pásztor fuvoláján játszik.

Távolból lovas érkezik. Harci öltözet. Vért, sisak, pallos, dárda. Leszáll a lováról, hallgatja a fuvolaszót.

Merre van Piza királyának vára?

Pitheusz a távolba mutat.

Nem tudsz beszélni?

Pitheusz a fuvolájával is mutatja az irányt.

A harcos lóra ül, átgázol a nyájon, eltűnik.

Laiosz és Khrüszipposzt a tengerparton. Futóversenyre készülnek. A rajt után Laiosz kitör, de maga mellé engedi a fiút. Együtt érnek a célba. Felemelik nyilaikat, egy kopár fatörzsre zuhognak a nyílvevők. Khrüszipposzt találatai a pontosabbak. Az utolsónál szándékosan célt téveszt. Nevetnek, birkóznak, nem bírnak egymással, nevetnek.

Verseny a kútig...

Enyhe emelkedőn futnak a vár felé, a kapu megnyílik előttük, rögtön be is csukja utánuk az őrség két fegyverese. Egyszerre érnek a várudvaron álló kúthoz. Egy szolga hűsítő italokat hoz. Khrüszipposzt a kúthoz megy, áthajol a peremen, hosszan nézi a mélységet. Laiosz figyel.

Peregnek a dobok a bástyán. A szakadatlan őrségváltás. Hippodameia hálóterme ablakából letekint az udvarra. Int. A behemót ajtónálló bevezeti Laioszt. Félhomály. A fiú meghajol. Hippodameia nem szólal meg. Lassan megindul, néhányszor körüljárja, kézen fogja, a kerevethoz vezet, leülteti. Laiosz félmeztelenül érkezett az iménti játékból.

Szép vagy, mondja a királyné. Végigsimítja a fiú mellét, karját. Két ujjával a szemét, arcát.

Te is szép vagy, királyné, szép vagy és szereted a királyt.

Hippodameia tekintete változik. Kiszolgáltatott és nyílt.

Szeretem. Mindent megtettem, hogy az övé lehessenek.

Tudom.

Tudod?

Mindenről beszélnek.

A király is szeret. Hosszú utat tett meg értem. Végigjárta a koponyák folyosóját. Az én kérésemre fogadott a fiának. Akarsz az utódja lenni?

Oinomaosz király vér szerinti utódja az öcséd.

Az öcsém soha nem tér vissza.

Khrüszipposzt a kijelölt utód.

Rajtad áll... Jutalmadat magad választhatod. Hosszan szájon csókolja.

Azt mondtad, szereted a királyt, bontakozik ki Laiosz. Végigsimítja Hippodameia mellét.

Szép vagy, mondja Hippodameia, szép vagy és szeretem a királyt. Azt kívánom, mikor vele hállok, hogy sohasem gondolhasson arra, aki Khrüszipposztot szülte a számára. Hogy Khrüszipposztra ne gondolhasson mint utódjára. Tudd a dolgod. Majd üzenek, hogy melyik éjszaka jelentkezz a jutalmadért.

A dobok peregnek.

Hippodameia és Pelopsz a hálóterem ablakából figyelik az őrségváltást.

Intettelek már akkor, amikor olyan előzékenyen fiadul fogadtad Laioszt, hogy légy vele óvatos, mondja a királyné.

Tévedtem. Akkor is tévedtem, amikor nem fogadtam meg az intésedet.

Mindenki tisztel. Békét hoztál a városnak. Törvényeidet elfogadják. Szeretlek.

Te magad láttad? A saját szemeddel?

Innen az ablakból. Játszottak, szokása szerint Khrüszipposzt a kút fölé hajolt. Laiosz mögé osont, a lábánál ragadta meg, a kútba taszította. Kevésnek gondolhatta a nagylelkűségedet. Így akar kizárólagos utódod lenni.

Pelopsz hívatja az őrség parancsnokát. Megkötözteti Laioszt. Elfoglalja a teraszon a trónszékét. Mellette a királyné. Laioszt elővezetik.

A messzeségből érkező lovas eléri a várkaput. Az őrség útját állja. A lovas üzenetet ad át. Az őrség parancsnoka sietve a király trónszékéhez lép.

Lovas hírvivő, királyom, Thébaiból, sürgős üzenettel.

A számomra Thébaiból?

Azt mondja, Laiosznak, Thébai királyának.

Két fegyveres elővezeti a hírvivőt. Meghajol a megkötözött Laiosz előtt. Utána hajol csak meg Pelopsz előtt. A két fegyveres térdre kényszeríti. Pelopsz int. Felállhat. Laioszhoz lép.

Zétoszt, a trónbitorlót, aki elüldözött jogos örökségedből, utolérte a végzet. Thébai királya vagy.

A hírvivő törével elvágja Laiosz csuklóján a kötelet. Laiosz a királyi pár elé lép.

Pisza királya, tehát az vagyok, aki vagyok. Thébai erős és nagy. Fegyveresei megszámlálhatatlanok. Békét kívánok neked és városodnak.

Pelopsz feláll.

Békét neked és városodnak, Thébai királya.

Laiosz letérdel Hippodameia előtt. Az őrség felsorakozik. Előreszegezett dárdaival kísérik Laioszt a várkapuig. Elővezetik a lovát. A hírnökkel elnyargalnak.

Forró szél. Hippodameia megsimítja a királynak a trónszék karfáját szorító kezét.

Várlak, királyom.

Feláll, visszavonul a hálótermébe.

Pelopsz nem mozdul.

Hajnal. Laiosz és kísérője vágóban közelednek a nyáját terelő pásztorokhoz.

Laiosz magához inti Pitheuszt.

Tudom, hogy te vagy Pisza királynéjának az öccse. Megismertem a történetedet. Térj vissza királyi apád örökébe.

Jó itt nekem, uram.

Jó itt neked?

Pitheusz bólint.

Miért?

A fiú szótlan.

Nem tudsz beszélni? Félsz?

A fiú rázza a fejét.

Adatok neked fegyvert. Küldök neked fegyvereseket. Thébai királya vagyok.

Jó itt nekem, Thébai királya.

Nem tudod, hogy ki vagy...

Az vagyok, aki vagyok. Jó itt nekem...

Laiosz és kísérője továbblovagol.

A nyáj körülveszi az öreg pásztort és Pitheuszt.

Mindent láttam, mondja Pitheusz. Apám parancsait is követtem, mindent megfigyeltem. Részes vagyok mindenben, ami történt.

Az öreg hallgat.

Nem volt semmire szavam, mondja Pitheusz.

Helyesen feleltél Thébai királyának, mondja a pásztor.

De nem nyugodhatok, mindenre emlékszem.

Vihar. A nyáj összetömörül.

Laiosz megérkezik Thébai várkapujához.

Ugyanúgy sorakozik fel az őrség, mint Piza várában. Tízszer tízsoros falanx a várudvaron. Ugyanazok az öltözékek, a különbség csak annyi, hogy a ruházat, a sisakok, a fegyverek borítása nem bronz-, hanem ezüstszerű.

Apolló temploma előtt tömeg. A házak előtt gyereksereg.

Az őrség parancsnoka lovon érkezik. Mögötte felsorakozva a sárgán gomolygó porfelhőben szolgálók gyűrűjében Iokaszté.

A bástyákon peregnek a dobok.